

Omställningsförmåga

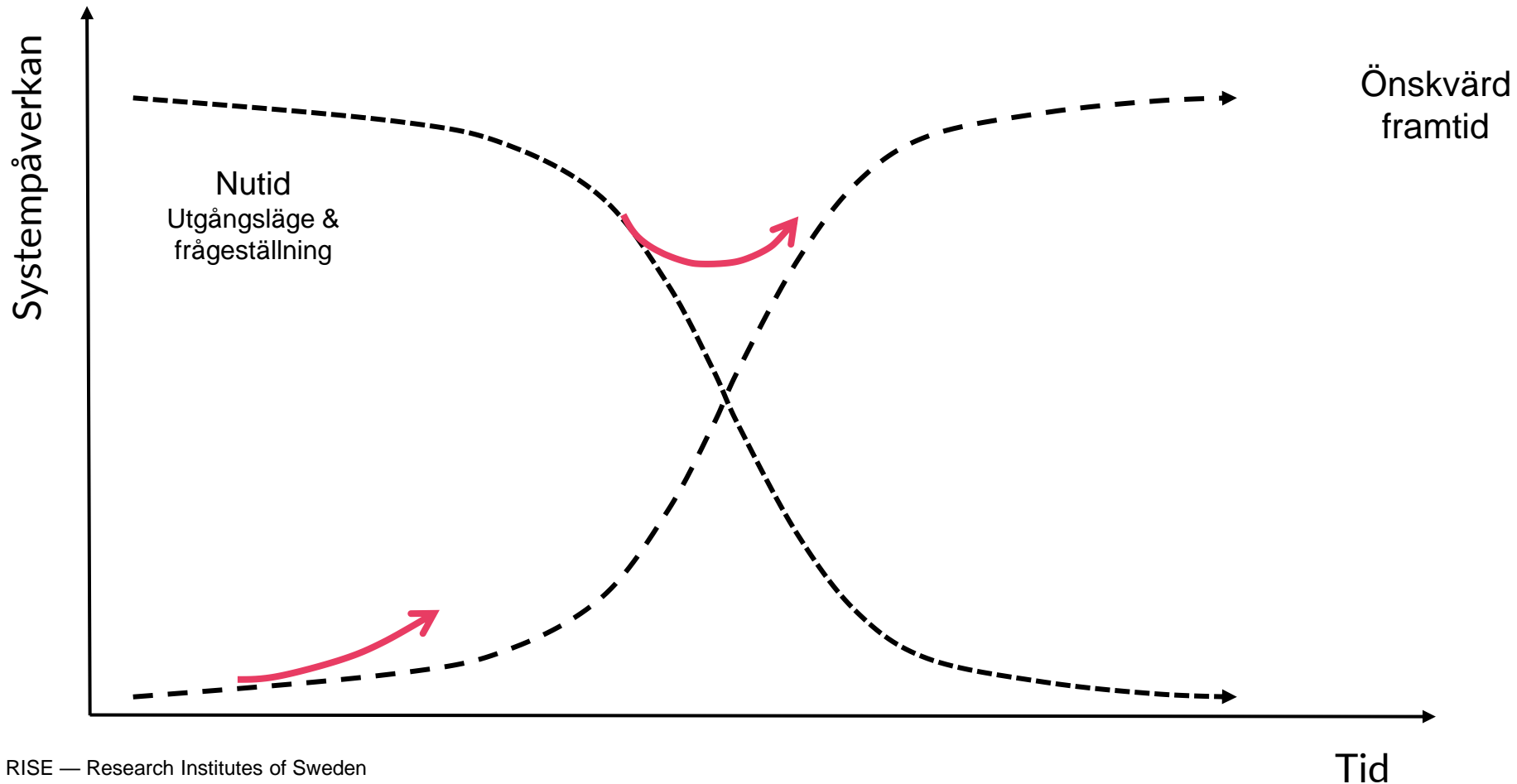
- Gjort, lärt och ännu ogjort

Fredric Norefjäll
Niklas Fernqvist

RISE Research Institutes of Sweden

2023-08-18

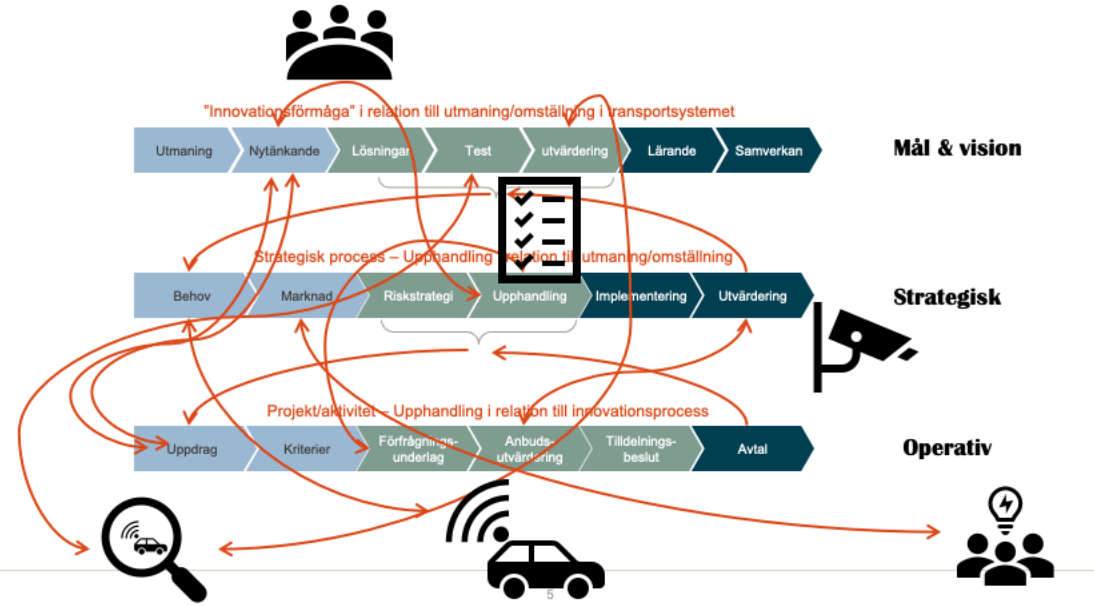
Omställning: Att förändra ett sociotekniskt system mot en önskad framtid

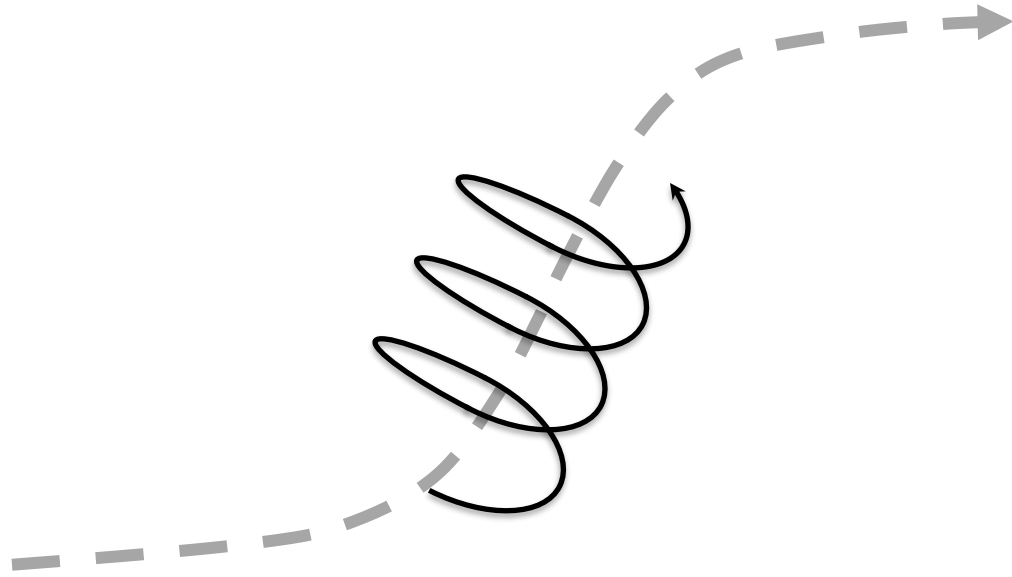
Fol-projektet (2020-2023)

- **Syfte:** att bidra till att Trafikverkets och dess samverkande aktörers innovationsarbete får genomslag för omställningen av transportsystemet.
- **Mål:** att skapa en bred förståelse av hur innovation för omställning formas och kan stärkas för att accelerera eller styra utvecklingen av transportsystemet.

Vi har studerat ett antal "innovationsresor" med potential att accelerera eller styra utvecklingen av transportsystemet

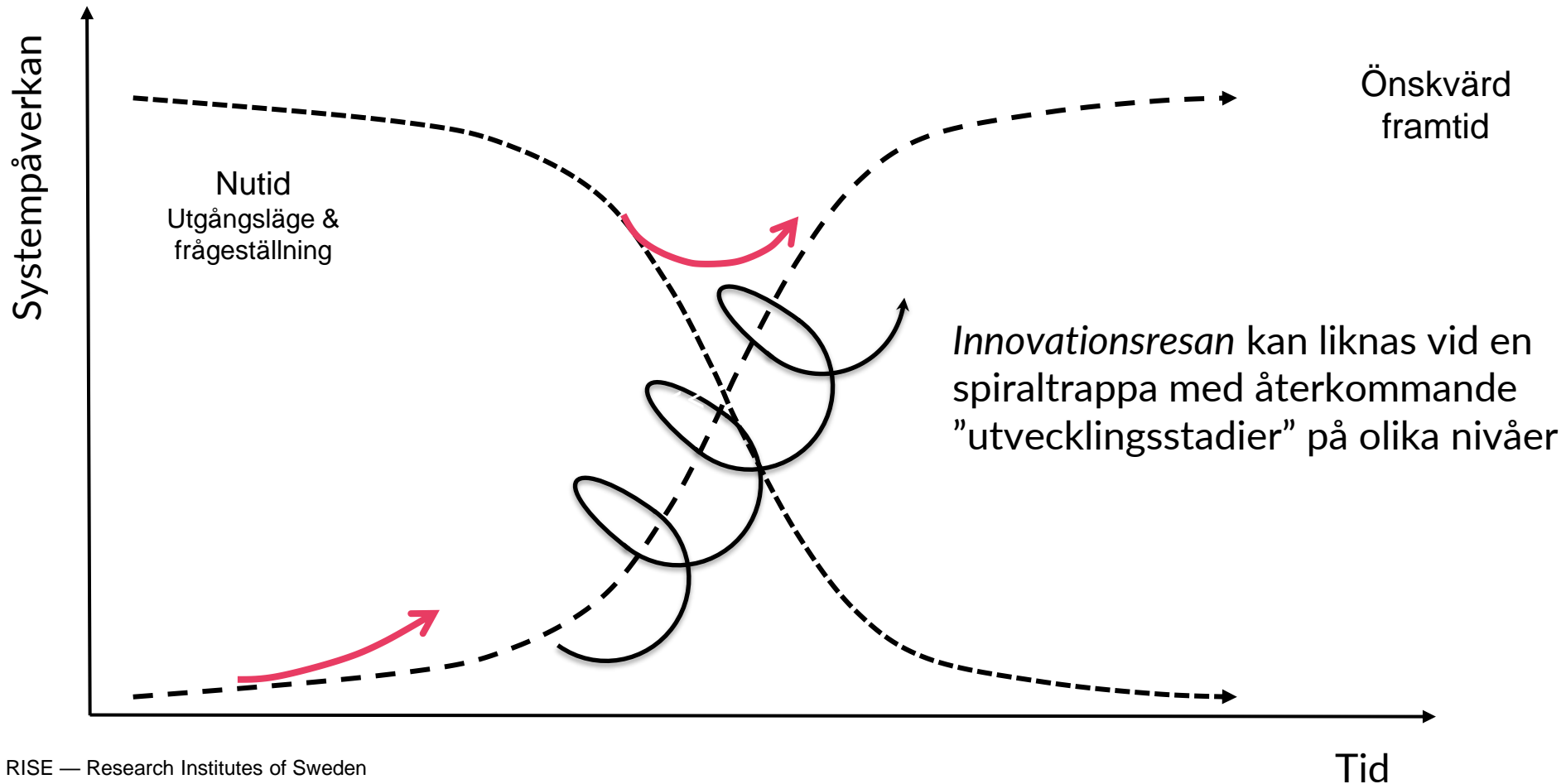

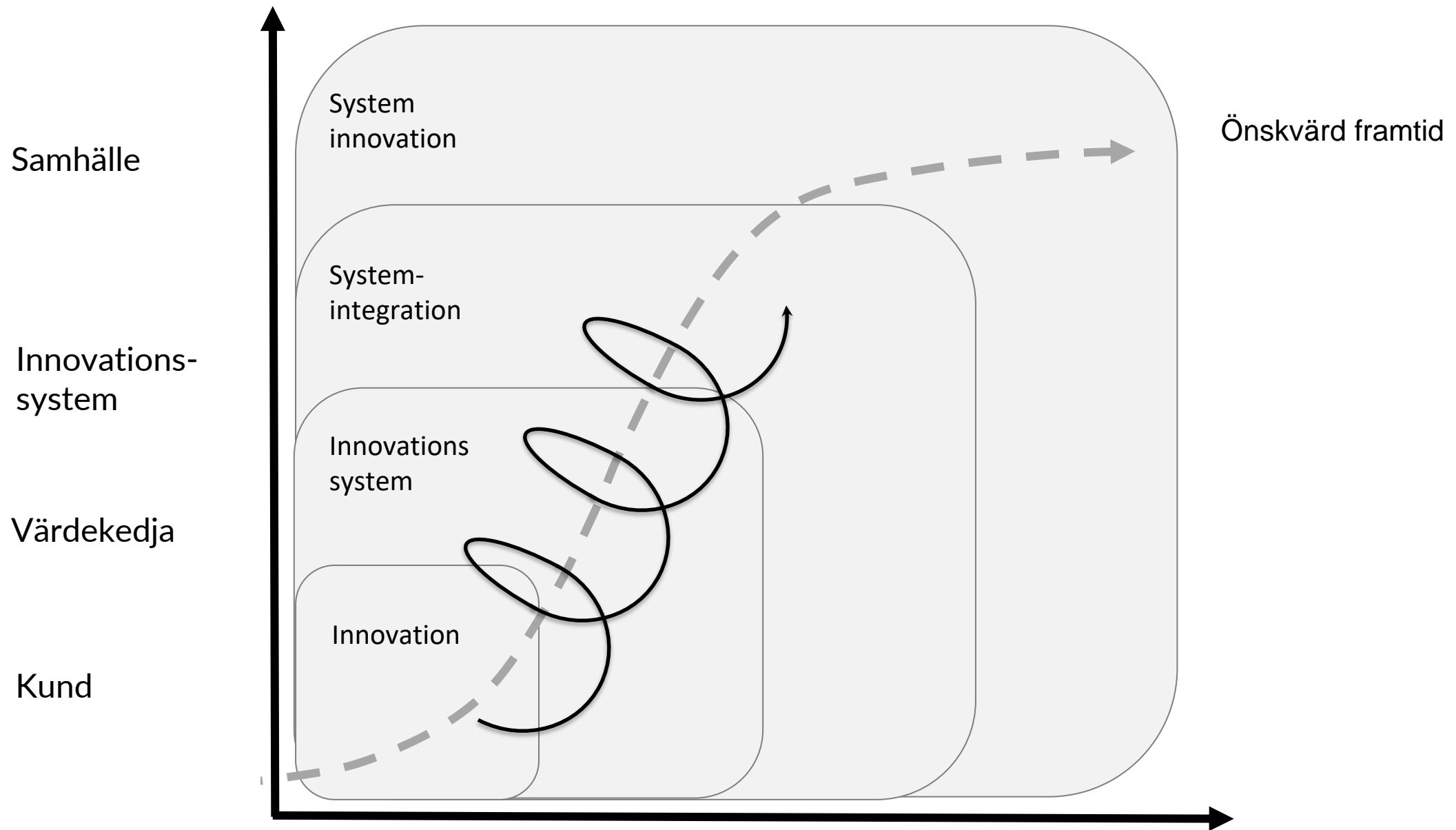
Iterationen av innovations- och utvecklingsprojekt

Innovationsresan hjälper oss att förstå en iterativ process som är riktad mot en ny framtid

Innovationsresan i omställning

Flernivåförankring - ett beslutsstöd för innovationsresor i transportsystemets utveckling

	1 Reflektion	2 Analys	3 Experiment	4 Implementering
Sociotekniskt system (S)				
Innovations-system (I)				
Värdekedja (V)				
Produkt/tjänst (P)				

Inspirerad av Joore & Brezet (2015)

Flernivåförankring - ett beslutsstöd för innovationsresor i transportsystemets utveckling

	1 Reflektion	2 Analys	3 Experiment	4 Implementering
Sociotekniskt system (S)	<i>(S1) Förstå samhällsproblem</i>	<i>(S2) Preferenser för systemet</i>	<i>(S3) Missionsarbete, pathways etc</i>	<i>(S4) Omställning av system</i>
	Vilken del av samhället/bransch ?	Vilka mål (miljö, rättvisa, resiliens)?	Vad pågår?	Önskad framtid?
Innovations-system (I)	<i>(I1) Förstå systemfel och brist</i>	<i>(I2) Dominerande tolkningsramverk</i>	<i>(I3) Designa, utveckla system</i>	<i>(I4) Nisch utveckling</i>
	Vad behöver förändras?		Vad behöver vara på plats?	Vad behövs för att experimentera?
Värdekedja (V)	<i>(V1) Förstå funktionellt problem</i>	<i>(V2) Funktionella krav</i>	<i>(V3) Hypotes/prototyp värdekedja</i>	<i>(V4) Samverkan värdekedja</i>
Produkt/tjänst (P)	<i>(P1) Förstå operationellt problem</i>	<i>(P2) Specifikationer och integrationskrav</i>	<i>(P3) Design produkt/lösning</i>	<i>(P4) Implementering produkt</i>

Inspirerad av Joore & Brezet (2015)

Flernivåförankring - ett beslutsstöd för innovationsresor i transportsystemets utveckling

	1 Reflektion	2 Analys	3 Experiment	4 Implementering
Sociotekniskt system (S)	(S1) Förstå samhällsproblem	(S2) Preferenser för systemet	(S3) Missionsarbete, pathways etc	(S4) Omställning av system
	Vilken del av samhället/bransch ?	Vilka mål (miljö, rättvisa, resiliens)?	Vad pågår?	Önskad framtid?
Innovations-system (I)	(I1) Förstå systemfel och brist	(I2) Dominerande tolkningsramverk	(I3) Designa, utveckla system	(I4) Nisch utveckling
	Vad behöver förändras?		Vad behöver vara på plats?	Vad behövs för att experimentera?
Värdekedja (V)	(V1) Förstå funktionellt problem	(V2) Funktionella krav	(V3) Hypotes/prototyp värdekedja	(V4) Samverkan värdekedja
Produkt/tjänst (P)	(P1) Förstå operationellt problem	(P2) Specifikationer och integrationskrav	(P3) Design produkt/lösning	(P4) Implementering produkt

Inspirerad av Joore & Brezet (2015)

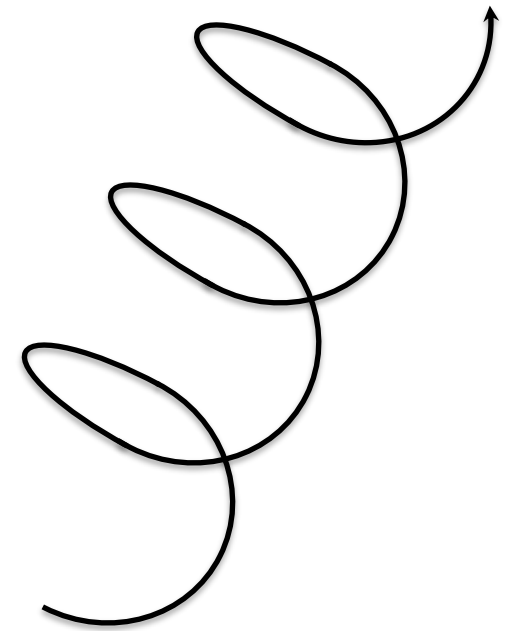
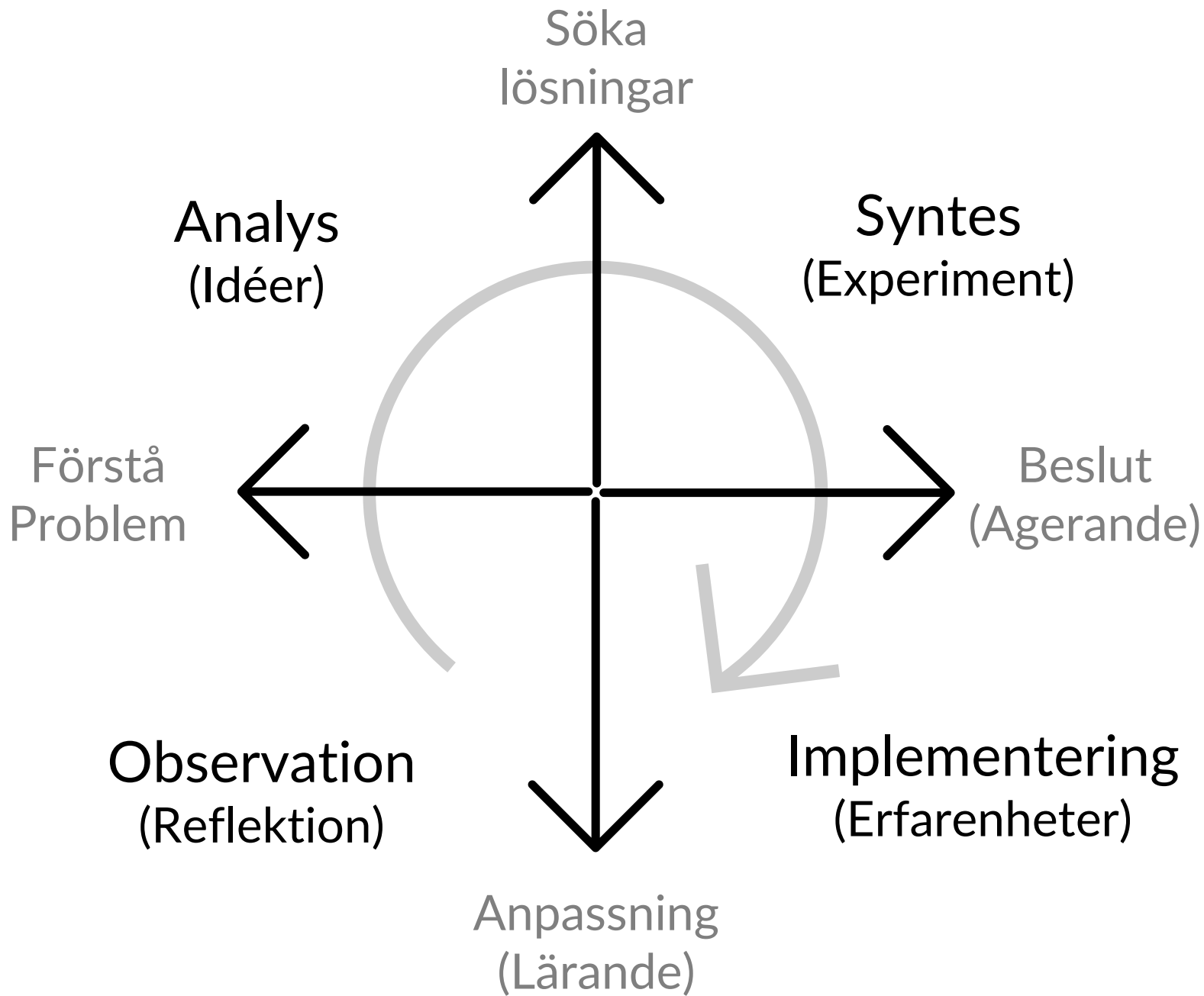
Kontakta oss!

fredric.norefjäll@ri.se

niklas.fernqvist@ri.se

Omställningsförmåga som beslutstöd i innovationsresor för transportsystemets utveckling

Fredric Norefjäll
Niklas Fernqvist
RISE Research Institutes of Sweden
2023-03-23

Matrisen kan synliggöra den "dolda" omställningsförmågan

Narrativ/framing/ Mission

Ledning/styrning

Strateg

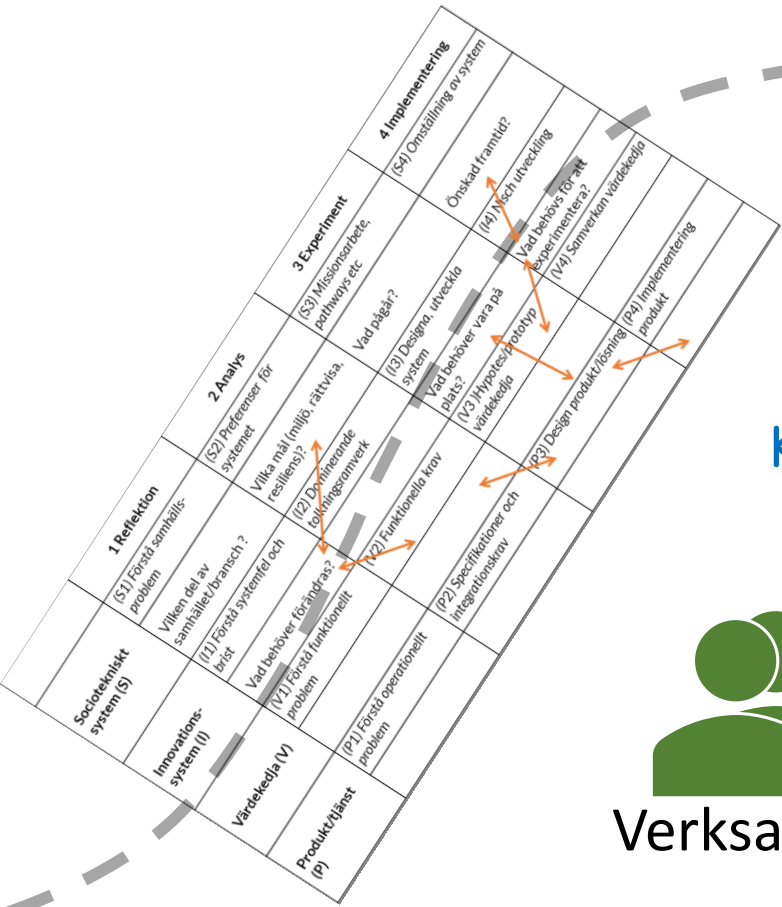
Projektportfölj

Stödande (intern)

Kollektiv förståelse

Flernivåförankring

Verksamhet

OIS kring resan

Projektledare

